

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain säännöstä, joka koskee varttuneiden tieteenharjoittajien apurahojen lukumäärää ja suuruutta. Apurahojen lukumäärää ja suuruutta ehdotetaan lisättäväksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1985.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain (760/69) 5 §:n 1 momentin mukaan otetaan valtion tulo- ja menoarvioon vuodesta 1974 alkaen määräraha vähintään 75 apurahan myöntämiseksi varttuneille tieteenharjoittajille. Apuraha on yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa B 1 (nytemmin A 22).

Varttuneen tieteenharjoittajan apurahoja myöntävät valtion tieteelliset toimikunnat hakemuksesta korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja -keskusten professoreille, apulaisprofessoreille, dosenteille sekä muille ansiotuneille tutkijoille. Apuraha voidaan myöntää vähintään puoleksi vuodeksi ja enintään yhdeksi vuodeksi. Professorin ja apulaisprofessorin viran haltijoille on apurahoista myönnetty vuonna 1982 79 %, vuonna 1983 62 % ja vuonna 1984 76 %.

Korkeakoulujen professorien ja apulaisprofessorien tutkimusmahdollisuuksien parantamista on äskettäin selvittänyt korkeakoulujen palkkaus- ja työsuhdeneuvottelukunnan asettama tutkimustyöjaosto. Se katsoi esityksessään, että tässä vaiheessa voidaan varttuneiden tieteenharjoitta-

jien apurahajärjestelmää pitää tarkoituksenmukaisimpana välineenä professorien ja apulaisprofessorien tutkimuskausikysymyksen järjestämiseksi edellyttäen, että järjestelmän kattavuutta voidaan apurahoja lisäämällä laajentaa.

Esityksessä ehdotetaan, että varttuneiden tieteenharjoittajien apurahojen vuotuista lukumäärää lisätään nykyisestä vähintään 75:stä 38:lla eli vähintään 113:een apurahaan.

Nykyinen apurahan suuruus, peruspalkka palkkausluokassa A 22 verottomana, merkitsee korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten professorien kannalta käytettävissä olevien tulojen alenemista apurahakauden aikana. Jos apurahakausi kattaa koko kalenterivuoden, on ansiotuloihin tulevaa vähennystä pidettävä huomattavana erityisesti silloin, kun asianomaiselle suoritetaan professorin virasta palkkaus kaikkine mahdollisine lisineen. Apulaisprofessorien ja muiden apurahan saajien osalta tätä taloudellista ongelmaa ei ole.

Epäkohdan korjaamiseksi ehdotetaan, että apurahan suuruus korotetaan vastaamaan peruspalkkaa palkkausluokassa A 23 niissä tapauksissa, joissa apurahan saaja on korkeakoulun tai valtion tutkimuslaitoksen professorin viran vakinainen haltija.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Nykyisen rahanarvon mukaan esityksen toteuttaminen merkitsee 3 447 987 markan suuruisista vuosittaista lisäystä tulo- ja menoarvion momentille 29.88.52 (Suomen Akatemian apurahat). Laskelma on tehty edellyttäen, että kaikki myönnettävät apurahat olisivat edellä esitetyn suuremman apurahan mukaisia, joten todellinen menojen lisäys jää jonkin verran pienemmäksi.

3. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1985. Uudet apurahat on tarkoitettu olemaan käytettävissä 1 päivästä heinäkuuta 1985 alkaen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tieteellisen tutkimuksen järjestelystä 5 päivänä joulukuuta 1969 annetun lain (760/69) 5 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

5 §

Valtion tulo- ja menoarvioon otetaan vuosittain määräraha apurahan myöntämiseksi varttuneille tieteenharjoittajille. Vuotuinen apuraha voidaan myöntää vähintään 113 varttuneelle tieteenharjoittajalle. Korkeakoulun ja valtion tutkimuslaitoksen professorin viran haltijan apuraha on yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa

A 23 ja muiden tieteenharjoittajien apuraha yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa A 22.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1985.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Gustav Björkstrand*

Laki

tieteellisen tutkimuksen järjestelystä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tieteellisen tutkimuksen järjestelystä 5 päivänä joulukuuta 1969 annetun lain (760/69) 5 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Valtion tulo- ja menoarvioon otetaan vuodesta 1970 alkaen määräraha vähintään 30 vuotuisen apurahan myöntämiseksi varttuneille tieteenharjoittajille ja määrärahaa lisätään siten, että vuodesta 1974 alkaen voidaan myöntää vuotuinen apuraha vähintään 75 varttuneelle tieteenharjoittajalle. Apuraha on yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa B 1.

Valtion tulo- ja menoarvioon otetaan *vuosittain määräraha* apurahan myöntämiseksi varttuneille tieteenharjoittajille. *Vuotuinen apuraha voidaan myöntää vähintään 113 varttuneelle tieteenharjoittajalle. Korkeakoulun ja valtion tutkimuslaitoksen professorin viran haltijan apuraha on yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa A 23 ja muiden tieteenharjoittajien apuraha yhtä suuri kuin peruspalkka palkkausluokassa A 22.*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1985.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

